

1110
15.12.2018

10/634

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de geçtiğimiz yaklaşık 30 yıl içerisinde tarımda yaygın üretim biçimi olarak görülen küçük köylülük, nüfus, istihdam ve mülkiyet özellikleri açısından büyük bir çözülme ve yabancılaşılmaya paralel olarak, sayıları günümüze kadar hızlı biçimde artan mevsimlik tarım işçileri, tarımsal işgücü içinde daha yaygın ve görünür hale gelmiştir. Bugün büyük şehirlerin pazar ve marketlerinde satılan tarım ürünlerinin pek çoğunda sayıları milyonları bulan mevsimlik tarım işçilerinin emeği saklıdır. Ancak mevsimlik tarım işçilerinin sağlıksız, eğitimsiz, güvencesiz çalışma koşulları dikkate alındığında bırakın emeğinin karşılığını almayı, emeğin görünür olmadığı bir realitedir. Bu realiteden hareketle mevsimlik tarım işçilerinin eğitim sosyal ve çalışma durumunun tespit edilmesi, mevsimlik çocuk işçiliğinin kademeli olarak ortadan kaldıracak yapının kurulması, genel olarak yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve bu konudaki kanuni düzenlemenin uygulanabilir mekanizmaların oluşturulması, bu alanda etkin sonuçlar alınabilmesi için denetim yapılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Mevsimlik tarım işçileri, her yıl ağırlıklı olarak Türkiye’nin tarımsal üretim zamanına göre günde ortalama 12 saat çok düşük ücretlerde çalışarak, sürekli göç ederek ve çadırlarda yaşamını sürdüren sınıf için kullanılan tabirdir. Bu sürekli yer değiştirme hali bireysel olarak gerçekleşen bir süreç değildir. Mevsimlik tarım işçiliği küçük çocukları ve yaşlıları da içerecek şekilde tüm aile bireylerinin birlikte göç etmelerine dayanır. Bu göçle birlikte

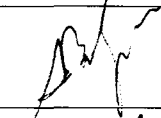
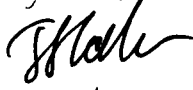
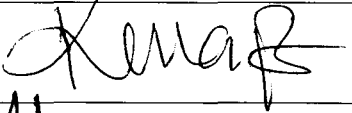
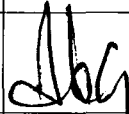
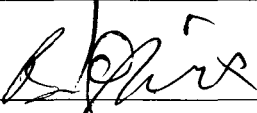
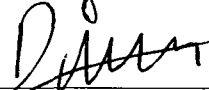
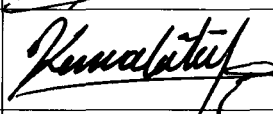
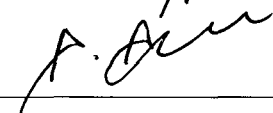
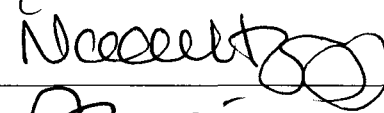
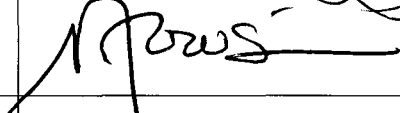
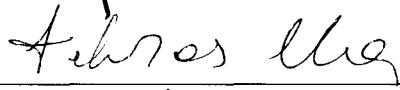
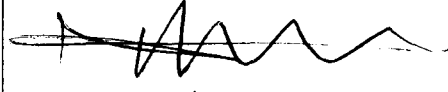
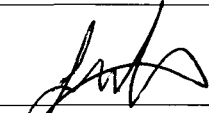
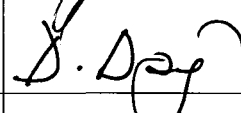
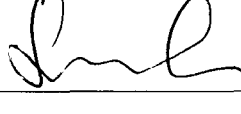
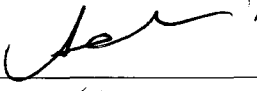
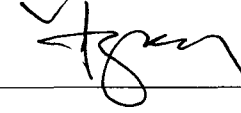
mevsimlik tarım işçilerinin oluşmasının dramatik öyküleri olduğu gibi içinde bulunduğu yaşam koşullarının zorlukları gerçekliği de vardır.

Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları sorunlar çalışma alanlarına giderken yolda meydana gelen trafik kazaları ile başlamaktadır. Çalışma alanlarına ulaştıklarında ise sigortasız ve güvencesiz çalışma koşulları, ekonomi, sağlık, barınma, eğitim gibi alanlarda yaşanacak zorluklar ortaya çıkmaktadır. Barınma alanları çadır yerleşkelerinden oluşup temel ihtiyaçlarını yerine getirebilecekleri mutfak, tuvalet, banyo gibi alanlar yer almamakla birlikte elektrik, içme ve kullanım suyuna erişim imkânları ise kısıtlı ve yetersiz olmaktadır. Bu yetersiz yaşam koşulları sağlık sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Bunlara ilaveten ekonomik yetersizlikler ve kamu sağlık hizmetlerinin yetersiz ya da hiç olmaması sorunları ciddi boyutlara taşımaktadır.

Mevsimlik tarım işçileri arasında olumsuz yaşam koşullarından etkilenen en çok çocuklar ve kadınlardır. Çocuklar ve kadınlar ailelerin ekonomik yetersizlikleri ve yoksulluğunun sonucu olarak çalışmak zorunda kalmaktadır. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme; her çocuğun yaşama hakkı, eksiksiz biçimde gelişme hakkı, eğitim hakkı, istismar ve sömürüden korunma hakkı ve oyun hakkının gözetilmesini zorunlu kılmaktadır. Ancak mevsimlik tarımda çocuk işçiliği çocukları bu haktan mahrum bırakmaktadır. Çalıştıkları süre zarfında okullarda eğitim öğretim göremeyen çocuklar okulla bağı kesilmektedir.

Mevsimlik tarım işçiliğinde kadının da erkeğin de emeği aynı olmasına rağmen kadın tarımsal üretimin dışında, ailedeki bireylerin bakımı, ihtiyaçlarının karşılanması, günlük hayatın sürdürülmesi sürecinde emeğini yoğun bir şekilde ve çift yönlü olarak kullanmaktadır. Ayrıca tarlalarda çalıştıkları süre zarfında erkeklerle aynı derecede emek ve zaman sarf etmelerine karşın genellikle erkeklerden daha düşük ücretle çalıştırılmaktadırlar.

Yukarıda kısmen açıklamaya çalıştığımız Mevsimlik Tarım İşçileri ile İlgili sorunların tespiti ve çözüm önerileri için 2017/6 Sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmıştır. Fakat bu genelgenin maddeleri gereğinin valilikler tarafından pratikte yeterli düzeyde yerine getirilmediği ortadadır. Dolayısıyla mevsimlik tarım işçilerinin yaşam koşullarının tespiti ve iyileştirilmesi ve yasal mevzuatın uygulanabilirliğini kontrol edilmesi için araştırma komisyonu kurulması zorunluluk arz etmektedir.

1	AYHAN BİLGEN	KARS	
2	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
3	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
4	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
5	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
6	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
7	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
8	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
9	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
10	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
11	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
12	FELEKNAS UCA	BATMAN	
13	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
14	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	
15	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
16	MUSA FARISOĞULLARI	DİYARBAKIR	
17	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
18	ADNAN SELÇUK MIZRAKLI	DİYARBAKIR	
19	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
20	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	